

KAYIT: B.10; K.A—1; 0000-0424

DERLEME :01 000 02

YERİ : ERZURUM il merkezi

KONUŞAN : İshak DERBAZLAR (52)

KONU : Hikâye

- 5 // mehemedin gözlerine garasu yener gibi bir siyahlılı çöyhdı. mehemedin dizleri titiremiye başladı. perişan tüccar, zalım, bütün mali zapdetdi; mehemedi dışarı atdı. mehemed şimdigh, isdambola dönecegh, on para parasi yoğdur. isfahanın heyir severlerinden bir tenesi, mehemedde bir tuluğ bir tas, oğlum, dedi, o ki bu felaket başına geşdi, burda su sat da gendine idare et. şimdi
- 10 mehemed orada su sâtir, biz geçelim isdambola, dilber senemin vaziyetine: sabağ ki oldı, dilber senem uyandı gine sabağ namazına. nemazını gıldığdan sona, kızlar benim emaretlerim ne oldı, nêrdeler? dediler ki, hanım, ağşam masanın üzerine goydun. kızlar, sandığ durır mı? hayır, gece geldi, nene götürdi. heyvağ, dedi. ocağım batdı! o anda annadı ki, evvelinden gelip meyhudubi
- 15 veren adamdan bene bu ülüzgar esdi. baş cariyesini sesledi: yen çarşıya; bene bir gat erkeğ elbisesi al gel! başdan ayağa, cariyeye yendi çarşıya, elbisesini aldı. başına buhara papağ, ayağlarına cızma. saşlarını eger kesdi, ve yağut da topladı papağın içerisine goydi. elbiseyi geydigi kibi, dilber senemin güzelligi birise çığdı ona, başladı isdambol içerisinde dolaşmiya. şimdi isdanbul helgi,
- 20 dilber senemin güzelligine, bütün başladı peşine ağıp gitmeye. dilber senem, dolaşa dolaşa kamil bir eğıdiyar gēhvecinin gēhvesinden içeri girdi. girdiği kibin, millet ulğ olup gēhveden içeri doldular. dilber senem yanaşdı dezgaha. eğıdiyar babaya, baba. boyur, dedi. sen görgili, kamil bir insana benzirsen, ben bu memleketin geribiyem; yalnızam; gendime bir maheyet arıram. bele, gendisi, yumruğı guwvetli, gendisi namusli, bele bir maheyet tanır, bilir misen? bene tanıtsan da, bulsam. eğıdiyar, bir müddet durduğdan sora başenc galdırdı. oğlum, dedi. varıdı burda öle bir adam. fağat, bu bir aydır gözüme görünür. ismi, dele mahmutdur. adami dedi ki, ağa, dedi, külhanda acından yatır. külhandadır. dedi. diyende; dilber senem dedi ki, gardaşım, ahan sene para.
- 30 get, o adamın garnını doyrur; al gel. adami aldı parayı. çarşıdan etmeg aldı, gatığ aldı, getdi ke, mahmut, külhanda, his içerisinde, elbise yoğ, perişan bir durumda. mahmut ağa! nedir ulan, dedi, dur acımdan ölirem. sene etmeg getirdim. mahmut etmegi gördüğü kibi gözleri doldı. cenabi allah kimseyi ajlıhla terbiye etmesin. mahmut, garnını doyrurduğdan sora, mahmut bıyığlarını
- 35 burdı. yarabbi sene çoğ şükür; beni gine acımdan öldürmedin. mahmut ağa,

- dedi, sene bir ağa buldum. gelir misen? ola, dedi, acımdan ölirem, daha gelir misen var mı? diğah gidek^h. mahmudi aldı, yüzi gözi hisli. gehveden içeri girdiği gibi, mahmudi isdanbolda çoh çoh çekmezdi ler. çünki, mahmut evet, deliganni amma, na musa tecawüz eden bir deliganni degil. onun çün mah-
- 40 mudi çekemiller. o gehveye yığılan ehlâsız insannar, olan, dediler daha bu ölmemiş, diyen gehveden dışarı çığı. gehve sukunata vardi. dilber senem gine gehvenin adamına, gardaşım, dedi, buyur. şu adamı götür, hemamlandır, berberê götür, tıraş etdir. elbisesini başdan ayağa gör. ben babanın yanında duriram. teminet, al gel. e, biğaş sahat içeriğinde bu vezifeyi yapan
- 45 gehvecinin adamı, mahmud esgi halını aldı. geyindi, guşandı, oldi gine isdanbulun en ileri gelen bir deliganni si. içeri girdi, selam verdi. eleykümüsselam. gehvecinin gedisine ayrı bir peşgek^h, adamına ayrı bir peşgek^h. baba, dedi, allah senden razi olsun; bene bale bir arhadaş buldun. allahismarladığ. ordan ayrıldılar. eve getirmedi. isdanbulun otellerinden bir oda. odayı
- 50 dutdi orda oturdular. mahmut, dedi. buyur. mahmut, dedi, möhürkiye get. evet. ufağ, atnali iriliginde bir möhör gazıt. üzerine yazdır ki, evet, ben bu adamın kölesiyem. baş zerine ağam. e, mahmudi isdambulda tanımyan az. // mahmud yanaşdı möhürkiye: selamneleyküm. eleykümüsselam. ufağ atnali iriliginde bir möhör; üzerine yazacağsan ki, evet, ben bu
- 55 adamın kölesiyem, baş üzerine, mahmut beg. yapdı, mahmuda verdi: buyur mahmud beg. nedir ücreti? dedi, mahmut beg, o da benden sene hedaye. yoğ yoğ, dedi, benim vesiyê ehdiyacım yoğ; allah bene bir ağa verdi. zaten insan ne ederse etsin, her şeyde allahi tanısın, her şeyde allahi bilsin ki, allah onun işini ras getire. mahmut möhörü getirdi: buyur ağa. e, mahmut ale bir biçim insan olduğu halda, garşısında oturan ağasi,
- 60 gız mıdır, erkek^h midir fergetmir. mahmut, tamam. ey kimyakar tanır mısın? o, dedi, o benim işim. ele bir illac terkib etdireceyhsen ki, hangi yara olursa olsun, o yariya töyh düğün zaman yarayı gaynadacağ, yara koşlanacağ, gabiğ gağacağ, yara yeri belli olacağ. benim başımın üsdüne ağa, dedi, isdambuli yiharam. e, mahmut bilir zamanın ey kimyakari kim. yanaşdı ezzağa
- 65 nasına: selamneleyküm. eleykümüsselam, mahmut beg. arhadaş, dedi, puşluğ yoğ. bene ele bir illac terkib edeceyhsen ki, hangi yaraya töyh düğün zaman, derhal yara eyleneceg, gabiğ verip gağacağ, yaranın yeri belli olacağ, yapdın, zaten yapdın; yapmadınsa burya ateş verir, yaharam. mahmut bey, bene birğaş sahat möhlet ver. hay hay. mahmut buni da aldı. sahatını verdiği zaman getdi. kimyakar, bütün bilgilerinin üzerinde, ale bir illac terkib etdi ki, şüşenin içersinde. mahmut girdi içeri: selamneleyküm, eleykümüsselam. nasıl, tamam mı? tamam. şüşeyi goydi mahmutın önüne. dedi ki, ey illaş mı? dedi, mahmut bey, en ey illaçdır; daha bundan fazla bilgim yoğ. hele bir tejrübe et. mahmut belinden hençerini çıhardı.
- 75 goluni çemirledi. goluna bir yara verdi. bu olur ki, şimdi insannara birez

- heyal gibi gelir. bizim erzurumda, alış ibrahim isminde çoğ cansız bir deliganni varidi. piçağı çekip, garşı adama wurduğı zaman, eger wurdiyisa zaten ne_ala; wuramasa, o piçağ ganni olacağ muhaggağ. gendine wurur, sora gınına goyar. yanı bazı insannarın heyalina gelir ki, ecep böle insan
- 80 olur mi, gendine yara vere? verir. yarayı verdiğden sora şüşenin ağzını aşdı; illaci orya damlatdığı zaman kezzap suyi kibi gaynamiya başladı. bir müddet sora, gan gurudi; yara başladı koşlanmiya. mahmut bağdı ki, aynen ağasının dedigi illac. kimyakar, borcum? dedi, mahmut bey, bu da benden sana hedaye. yoğ yoğ, dedi, allah bene bir_ğa vermişdir; vesiye ehdiyacım yoğ. onun da ücretini verdi. döndi, geldi ağasının yanına. mahmut. getirdin mi? evet ağa,, getirdim. nasıl illac? bele bizim tertip, dedigimiz kibi mi? ağa, dedi, bir tejrübe_et. bu sefer döndi sağ goluna bir yara verdi. verdigi kimin, dilber senemin dodağları boruşdı. orda da dilber senem gördi vazeyeti. tamam, dedi mahmuda, şimdi biz gurbete gideceyiyğ. dedi, ağa, nere gideceyhsen. cehenneme desen oraya da gelirem. ben daha, dedi, senin kibi bir ağayı nerde bulim? e, dilber senem her_şeyini almış. parasini mükemmel almış. vesaidini dutdı. vesayetceye, hayde oğlum, dedi, doğri isfahan. gün geshdi, zeman geldi, günnerde bir gün, bunnar isfahana çihdılar, bir oda dutdular. odada isdirahat ederken, mehemedin rengi saralmış, gendisi zayıflamış, boyne bükülmiş, tuluğ_arhasında, tas_elinde, su_alan_su, diye bağırir. gonağın önünden geçip seslendiği zaman, dilber senem mehemedin sesini eşidir_deşitmez, içerden doldi. mahmut! buyur. su_satana çağır da bir su getirsin de içek^h. mahmut pencereden bağırdi: suc^e! buyur. gel bizim ağaya su ver. geldi içeri: suyun taze me? evet, dedi. şimdi doldurmuşam.
- 100 tasi doldurdi, dilber seneme verdi. dilber senem bir parça su işdi, digerini töyğdi. çihardi bir ma:deni lira tasın_çer'sine birağdı. bey, dedi. benim param yoğ ben nehayeti bir suci./